

Ter attentie van alle Gemeentes van Zuid-Holland

Onderwerp: Start broedseizoen
Datum: 3 maart 2020
Kenmerk: SL 500/20.008

Beste heer / mevrouw,

Het zal u ongetwijfeld niet ontgaan zijn: de dagen beginnen merkbaar te lengen, voorjaarsbloemen komen in bloei en sommige vogels zijn al regelmatig aan het zingen. Het voorjaar is in aantocht en in deze prachtige tijd van het jaar maken de meeste vogels hun nesten en brengen zij hun jongen groot. Dit is een mooi schouwspel, maar behalve ervan te genieten is het ook belangrijk om in deze tijd van het jaar extra rekening met vogels te houden. Tijdens het broedseizoen zijn ze namelijk erg kwetsbaar. Grotere alertheid is dus geboden, ook omdat nesten van vogels (naast de vogels zelf) wettelijk beschermd zijn.

Alle inheemse vogels, hun nesten en eieren zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming. Het is verboden om vogels te vangen, doden of verstoren, maar ook om hun nesten en eieren te beschadigen. Nesten van inheemse vogelsoorten zijn gedurende de broedperiode beschermd. Buiten het broedseizoen geldt de bescherming alleen voor vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het broedseizoen staat geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden in de periode maart tot en met juli. Maar enkele soorten, zoals bijvoorbeeld de blauwe reiger of bosuil, beginnen al in februari met broeden. En er zijn diverse soorten die meerdere broedsels hebben en doorgaan tot in augustus, zoals de meerkoet of de wilde eend. Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode van de betreffende soort beschermd, vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong.

Voor u als gemeente is het in het bijzonder van belang om rekening te houden met het broedseizoen met het oog op werkzaamheden aan het groen. Werkzaamheden zoals het kappen of snoeien van bomen of struiken, het maaien van slootkanten of grote open terreinen tijdens het broedseizoen is in strijd zijn met de wet als daarin een vogel aan het broeden is of er een jaarrond beschermd nest in zit en deze worden vernield of verstoord. Luidruchtige weg- of bouwwerkzaamheden kunnen eveneens voor verstoring van broedende vogels zorgen als deze vlakbij een nest plaatsvinden. Ook als broedende vogels of jaarrond beschermde nesten niet met opzet worden aangetast is er nog steeds sprake van een overtreding van de wet.

Door de juiste voorzorgsmaatregelen te nemen, kan overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. De eenvoudigste maatregel die het meeste zekerheid geeft, is het plannen van de werkzaamheden buiten het broedseizoen (voor zo ver de werkzaamheden geen betrekking hebben op jaarrond beschermde nesten).

Als dit niet mogelijk is, dan zal voorafgaand aan de werkzaamheden geïnventariseerd moeten worden of er geen broedende vogels of jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn. De plekken van eventuele aangetroffen nesten moeten worden ontzien bij de werkzaamheden. Dit is echter niet eenvoudig omdat nesten vaak goed verstopt zijn en het dus dikwijls onmogelijk is om helemaal zeker te weten dat er op de betreffende locatie geen nesten aanwezig zijn.

Daarnaast hebben wij nog de volgende tips met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden in het broedseizoen:

- Als u, of de uitvoerder van de groenwerkzaamheden, aangesloten bent bij een goedgekeurde gedragscode, dan vormt deze een goede leidraad voor zorgvuldig handelen.
- Wanneer u twijfelt over de mogelijkheid om werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen, dan kan het zinvol zijn bij een lokale natuurorganisatie of natuur- en vogelwerkgroep informatie in te winnen over de mogelijkheid van het aanwezig zijn van broedende vogels. Let echter wel: de uitvoerder van de werkzaamheden blijft zelf altijd verantwoordelijk voor het naleven van de Wet natuurbescherming.
- Het is erg goed om ook uw inwoners te informeren over het broedseizoen en de bescherming van broedende vogels. Ook zij zijn in overtreding als zij bij snoeiwerkzaamheden in de tuin broedende vogels aantasten. Via communicatiekanalen zoals huis-aan-huis bladen, digitale nieuwsbrieven of social media kunt u hen erop wijzen dat het broedseizoen een mooie periode is om te genieten van de natuur, maar ook een periode van zorgvuldig handelen bij buitenwerkzaamheden. Overigens is daarnaast terughoudendheid met het los laten lopen van honden ook op zijn plaats omdat ook zij een risico vormen voor broedende vogels. Honden aan de lijn, met uitzondering van daarvoor geschikte losloopgebieden is de beste optie.

In veel gevallen is het slechts een kleine moeite om rekening te houden met broedende vogels en levert dit veel winst voor de natuur op. Wij danken u hierbij alvast hartelijk voor uw medewerking! En mocht u nog vragen hebben, dan beantwoorden wij die natuurlijk graag.

Met vriendelijke groet,

A.P. Ouwehand,
Directeur